

Hrubý dluh sektoru vládních institucí

Aktualizováno: 31. 1. 2022

LEGISLATIVNÍ RÁMEC A ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ	
Odpovědnost za sběr, zpracování a publikaci statistických dat	<p>Podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě (dále „zákon“), provádí státní statistickou službu Český statistický úřad (dále „ČSÚ“), který je ústředním správním úřadem. Za podmínek a v rozsahu stanovených tímto zákonem mohou státní statistickou službu vykonávat ministerstva a jiné ústřední správní úřady.</p> <p>ČSÚ je odpovědný za sestavování národních účtů podle metodiky ESA 2010, stejně jako za kompilaci dat o vládním deficitu a dluhu pro potřeby vyhodnocování Maastrichtských kritérií v rámci postupu při nadměrném schodku (Excessive deficit procedure, dále „EDP“), zatímco Ministerstvo financí (dále „MF“) je odpovědné za predikci běžného roku založenou na rozpočtovaných příjmech a výdajích. Kromě toho je MF odpovědné za kompilaci dat vládní finanční statistiky podle metodiky Mezinárodního měnového fondu (Government Finance Statistics 2014, GFS 2014).</p>
Sdílení dat a koordinace mezi ČSÚ, MF a ČNB	<p>Podle zákona ČSÚ zabezpečuje získávání a zpracování údajů pro statistické účely a poskytuje statistické informace státním orgánům, orgánům územní samosprávy, veřejnosti a do zahraničí. Zajišťuje vzájemnou srovnatelnost statistických informací ve vnitrostátním i mezinárodním měřítku.</p> <p>Spolupráce mezi ČSÚ a MF je zakotvena v Generální dohodě o vzájemné spolupráci, uzavřené mezi těmito institucemi v roce 2007 a stvrzené podpisem ministra financí a předsedy ČSÚ. Na tuto dohodu navázala Dílčí dohoda o poskytování dat, uzavřená v roce 2014. Jejím předmětem je úprava vzájemných práv a povinností a stanovení postupu při zveřejňování a poskytování informací (statistických, finančních a účetních) z datových zdrojů Ministerstva financí Českému statistickému úřadu pro účely výkonu státní statistické služby v oblasti vládní finanční statistiky a naopak poskytování statistických informací Ministerstvu financí.</p> <p>Vzájemná spolupráce mezi ČSÚ a Českou národní bankou (dále „ČNB“) je upravena řadou dohod, pokrývajících příslušné oblasti statistiky. Tyto dohody specifikují údaje a termíny jejich předávání, stejně jako odpovědnost smluvních stran za plnění dohod.</p>
INDIVIDUÁLNÍ DATA, KVALITA DAT	
Diskrétnost individuálních dat	<p>Podle zákona používá ČSÚ individuální data od vládních institucí pro statistické účely – k propočtu deficitu a dluhu v rámci sestavování čtvrtletních a ročních nefinančních a finančních účtů.</p> <p>Zaměstnanci orgánů vykonávajících státní statistickou službu nebo fyzické osoby, které zajišťují zpracování statistických zjišťování, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o důvěrných statistických údajích, se kterými se seznámí. Za tímto účelem jsou povinni při nástupu do zaměstnání nebo před zahájením příslušných prací složit slib mlčenlivosti.</p> <p>Zákon ukládá orgánům vykonávajícím státní statistickou službu povinnost zajistit ochranu důvěrných statistických údajů, a to předepsaným způsobem. Žádná individuální data (tj. data o jednotlivých právnických či fyzických osobách) nejsou samostatně publikována.</p>
Kvalita dat a její zajištění	<p>Kvalita procesu zpracování statistických dat je jedním z hlavních cílů ČSÚ. Poskytování administrativních datových zdrojů je zajištěno prostřednictvím vzájemné dohody mezi ČSÚ a jednotlivými poskytovateli těchto údajů, zajišťující také kvalitu a konzistentnost dat. Pozitivně – i s ohledem na zvyšování kvality dat - lze hodnotit pravidelná jednání s partnery a různé pracovní skupiny, kterých se účastní také pracovníci odpovědní za kvalitu administrativních dat.</p> <p>Kvalita dat je pravidelně monitorována během procesu sběru (včetně schválení účetních údajů příslušným orgánem), zpracování (technické a logické kontroly) a kompilace agregovaných veličin na makroekonomické</p>

SPECIAL DATA DISSEMINATION STANDARD PLUS (SDDS PLUS)

	úrovni (vzájemné vazby, odstranění odchylek, atd.). Kvalita je tedy zajištěna celou řadou kroků, uskutečňovaných v průběhu celého procesu. Pokud jde o lidský kapitál, kompilátoři dat jsou pravidelně školeni a dále vzdělávání v rámci různých tréninkových programů, interních seminářů, či ve spolupráci s akademickou sférou.
METODIKA	
Obecný koncept a formát	<p>Dluhová statistika je konzistentní s definicí přijatou v Protokolu o proceduře při nadměrném schodku Maastrichtské smlouvy (doplňující metodika je stanovena v Nařízení Rady 479/2009). Jedná se o dluh známý také jako Maastrichtský. Tato definice dluhu nezahrnuje finanční deriváty, akcie a ostatní účasti, pojistné, penzijní a standardizované záruční programy a ostatní závazky.</p> <p>Pro určení jednotek sektoru vládních institucí, stejně jako určení příslušných dluhových nástrojů se používají kritéria Systému národních účtů z roku 2008 (SNA 2008), resp. Evropský systém národních a regionálních účtů z roku 2010 (ESA 2010). Koncepty stanovené v SNA 2008 jsou harmonizovány s manuálem pro kompilaci dluhu veřejného sektoru Mezinárodního měnového fondu (Public Sector Debt Statistics: Guide for Compilers and Users 2011) a manuálem vládní finanční statistiky (Government Finance Statistics Manual 2014).</p>
Struktura vykazovaných dat	<p>Dluh sektoru vládních institucí se člení podle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nástroje (oběživo a vklady, dluhové cenné papíry, půjčky) • měny (domácí a zahraniční) • držitele (domácí a zahraniční) <p>Z důvodu chybějících datových zdrojů nejsou vykazovány tzv. memorandum items, konkrétně hodnota dluhopisů v tržní hodnotě a členění dluhu podle zbytkové splatnosti.</p>
Měna, způsob ocenění, účetní období	Údaje jsou vyjádřeny v národní měně (v mld. Kč). Dluh je oceněn v souladu s platnou metodikou. Účetní období (fiskální rok) je shodné s kalendářním rokem.
Dokumentace k metodice	<ul style="list-style-type: none"> • Manuál ESA 2010 • Manuál statistiky dluhu veřejného sektoru 2011 • Manuál vládní finanční statistiky 2014 (MMF) • Manuál k vládnímu deficitu a dluhu <p>„EDP Inventory“ – poskytuje detailní informace o sestavování nefinančních účtů sektoru vládních institucí; dostupné na stránkách Eurostatu: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-inventories</p>
INSTITUCIONÁLNÍ POKRYTÍ	
Institucionální pokrytí	<p>Institucionální pokrytí plně koresponduje s vymezením sektoru vládních institucí podle metodiky ESA 2010. V rámci ČR je za vymezení sektoru odpovědný ČSÚ.</p> <p>Sektor vládních institucí ČR je tvořen 3 subsektory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S.1311 subsektor ústředních vládních institucí, • S.1313 subsektor místních vládních institucí, • S.1314 subsektor fondů sociálního zabezpečení. <p>Subsektor ústředních vládních institucí (S.1311) Ústřední vládní instituce zahrnují následující subjekty, rozdělené na rozpočtové a mimorozpočtové.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozpočtové – tj. organizační složky státu (OSS) 2. mimorozpočtové <ol style="list-style-type: none"> a. státní fondy – založené jako právnické osoby příslušným ministerstvem na základě speciálního zákona

SPECIAL DATA DISSEMINATION STANDARD PLUS (SDDS PLUS)

	<ul style="list-style-type: none"> b. státní příspěvkové organizace – organizace založené OSS k provádění některých činností vlády, zejména v oblasti kultury, vzdělání a sociálních služeb c. jiné mimorozpočtové fondy a subjekty subsektoru ústředních vládních institucí (např. veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce) d. subjekty patřící do subsektoru ústředních vládních institucí, které byly zrušeny (např. Fond národního majetku, Pozemkový fond České republiky) <p>Subsektor místních vládních institucí (S.1313) Místní vládní instituce zahrnují následující subjekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. místní rozpočtové organizace <ul style="list-style-type: none"> a. územní samosprávné celky (obce a městské části Prahy, kraje) b. dobrovolné svazky obcí c. regionální rady regionů soudržnosti – byly zrušeny k 31. 12. 2021 2. ostatní místní vládní instituce <ul style="list-style-type: none"> a. místní příspěvkové organizace – zřízené obcemi a kraji k provádění některých činností vlády, jsou činné v různých odvětvích národního hospodářství a finančně propojené s místními rozpočty b. neziskové organizace poskytující služby jiným místním vládním institucím nebo financované převážně z prostředků místních rozpočtů c. veřejné netržní korporace – společnosti poskytující technické služby a služby v oblasti kultury a sportu d. veřejná zdravotnická zařízení s právní formou s. r. o., a. s. nebo o. p. s. vlastněná vládními institucemi (obcemi a kraji) e. veřejné finanční korporace <p>Subsektor fondů sociálního zabezpečení (S.1314) Zahrnuje pouze subjekty spravující systém veřejného zdravotního pojištění a další organizace jim sloužící.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. zdravotní pojišťovny 2. další organizace zařazené v subsektoru S.1314 <ul style="list-style-type: none"> a. Kancelář zdravotního pojištění (do konce r. 2015 Centrum mezistátních úhrad) b. Asociace zdravotních pojišťoven c. Svaz zdravotních pojišťoven ČR d. Otevřený svaz zdravotních pojišťoven <p>Kromě výše jmenovaných organizací patřil do subsektoru S.1314 také Zajišťovací fond, který byl zrušen 31. prosince 2015.</p>
Výjimky z pokrytí	Žádné výjimky.
Vymezení sektoru a jeho aktualizace	Sektor vládních institucí a jeho subsektory jsou definovány v souladu s metodikou ESA 2010 a Manuálem k vládnímu deficitu a dluhu, které jsou – pokud jde o vymezení sektoru vládních institucí – konzistentní se systémem národních účtů 2008 (SNA 2008) a manuálem GFS 2014. Sektor vládních institucí ČR tvoří 3 subsektory: ústřední vládní instituce, místní vládní instituce a fondy sociálního zabezpečení. ČSÚ sestavuje vládní finanční statistiku pro každý z těchto subsektorů, stejně jako pro sektor vládních institucí jako celek. Zatřídění jednotlivých subjektů do sektoru je každý rok ověřováno na základě daných kritérií a v případě potřeby je sektorizace upravena.
DATOVÉ ZDROJE	
Zajišťování datových zdrojů	Statistické údaje jsou sbírány ČSÚ na základě vyhlášky (https://www.czso.cz/csu/vykazy/program_statistickyh_zjistovani).

SPECIAL DATA DISSEMINATION STANDARD PLUS (SDDS PLUS)

	<p>Obecnou politikou ČSÚ je získávat statistické údaje za sektor vládních institucí jako doplňkový zdroj k administrativním datovým zdrojům. Datové zdroje (výkaz zisku a ztráty, rozvaha) za OSS, státní fondy a příspěvkové organizace jsou shromažďovány a zpracovávány Ministerstvem financí (včetně finančních výkazů, tj. údajů o příjmech a výdajích rozpočtových organizací a státních fondů). Data za finanční instituce zařazené do sektoru S.13 jsou zajišťována zejména Českou národní bankou. Zmíněné administrativní datové zdroje jsou v případě potřeby doplněny statistickými dotazníky, mapujícími zejména ukazatele o naturálních mzdách, investicích atd. Údaje za ostatní jednotky – veřejné vysoké školy, zdravotní pojišťovny, veřejné výzkumné instituce, veřejné nemocnice, Českou televizi a Český rozhlas, Garanční systém finančního trhu, ostatní neziskové instituce a veřejné korporace jsou shromažďovány přímo ČSÚ na základě statistického dotazování.</p> <p>Všechny administrativní data a statistické dotazníky jsou dostupné pro kompilaci čtvrtletních národních účtů se zpožděním t+50 (resp. t+70) dní po konci předchozího čtvrtletí.</p> <p>Základem pro kompilaci vládních účtů jsou zejména finanční a účetní výkazy, získávané obvykle od 100 % subjektů s povinností tyto výkazy předkládat. V některých případech není statistické dotazování vyčerpávající (např. příspěvkové organizace). Nicméně ČSÚ disponuje souhrnnými údaji (tj. celková aktiva a jejich struktura) a prostřednictvím statistického dotazování zajišťuje pouze strukturu některých dílčích položek.</p> <p>Rozpočtová skladba (vyhláška č. 412/2021 Sb., dříve vyhláška č. 323/2002 Sb.) jakožto jednotné třídění příjmů a výdajů je velmi detailní, stejně jako Pomocný analytický přehled (vyhláška č. 383/2009 Sb.) využívaný jako zdroj doplňujících údajů pro OSS, státní fondy a příspěvkové organizace. Z výše uvedeného vyplývá, že ČSÚ disponuje daty za všechny subjekty zařazené do sektoru vládních institucí.</p> <p>Vyhodnocování statistických diskrepancí (mezi B.9 a B.9f) je prováděno v průběhu sestavování vládních účtů za jednotlivé skupiny jednotek (např. OSS, příspěvkové organizace), stejně jako za jednotlivé subjekty v sektoru S.13. Neobvyklé hodnoty jsou ověřovány a jejich správnost je v případě potřeby konzultována s konkrétní jednotkou.</p> <p>Statistické výstupy jsou srovnávány s údaji z bankovních statistik (např. údaje o úrocích nebo vkladech) a s údaji Státního závěrečného účtu. Diskuze mezi ČSÚ, ČNB a MF je pravidelná a probíhá už ve fázi sestavování vládních účtů.</p> <p>Podstatnou roli hraje také srovnávání statistických výstupů za jednotlivé subjekty s jejich výročními zprávami či jinými ročními reporty.</p>
Revize	Čtvrtletní údaje běžného roku jsou revidovány v průběhu daného roku. Údaje za předchozí rok jsou revidovány po zveřejnění ročních národních účtů nebo po revizi ročních národních účtů, stejně jako po revizi dat předchozího roku v EDP notifikačních tabulkách.
ZVEŘEJŇOVÁNÍ DAT	
Periodicita	Čtvrtletní
Termíny zveřejňování	Standard SDDS Plus požaduje uveřejnění údajů do 4 měsíců po skončení referenčního období. Konkrétní termíny zveřejnění jsou obsahem publikačního kalendáře, dostupného na stránkách MF (www.mfcr.cz/sdds-plus).
Paralelní zveřejňování údajů zainteresovaným stranám	Údaje postupované všem zainteresovaným stranám jsou současně prezentovány na internetové stránce Ministerstva financí (www.mfcr.cz/sdds-plus).
Komentáře ke zveřejňovaným statistikám	Pravidelně publikované číselné údaje nejsou doprovázeny žádnými doplňujícími komentáři ze strany MF ani ČSÚ.

Kontakty

Kontaktní osoba:	Ing. Zbyšek Pospíchal	Ing. Jaroslav Kahoun
Telefon:	+420 257 042 985	+420 274 054 232
E-mail:	Zbysek.Pospichal@mfc.cz	jaroslav.kahoun@czso.cz
Adresa:	Ministerstvo financí ČR Letenská 15 118 10 Praha 1	Český statistický úřad Na padesátém 3268/81 100 82 Praha 10

SPECIAL DATA DISSEMINATION STANDARD PLUS (SDDS PLUS)

Příloha: Seznam kódového označení ukazatelů pro SDMX

GGALN_G01_XDC	Dluh celkem, národní měna
GGALCD_G01_XDC	Dluh, členění podle instrumentu, oběživo a vklady, národní měna
GGALSO_G01_XDC	Dluh, členění podle instrumentu, dluhové cenné papíry, národní měna
GGALLS_G01_XDC	Dluh, členění podle instrumentu, půjčky, národní měna
GGALCU_NC_G01_XDC	Dluh, členění podle měny, domácí, národní měna
GGALCU_FX_G01_XDC	Dluh, členění podle měny, zahraniční, národní měna
GGALND_G01_XDC	Dluh, členění podle věřitele, domácí, národní měna
GGALNF_G01_XDC	Dluh, členění podle věřitele, zahraniční, národní měna